

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО
Број: 353-1413/2022-06
Ниш, 16.08.2022. година

Договор Јошковић
17.08.2022
ММ

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД
ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Примљено: 16.08.2022		
Сектор	Број	Прилог
	3299	

13

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Ниш, ул. 7. јули бр.6

Предмет: Достава примедбе на нацрт Шестих измена и допуна Плана генералне регулације подручја Градске општине Палилула – прва фаза у току јавног увида

У прилогу дописа достављамо вам фотокопију примедбе на нацрт Шестих измена и допуна Плана генералне регулације подручја Градске општине Палилула – прва фаза, коју је Градска управа за грађевинарство примила по истеку трајања јавног увида у нацрт наведеног планског документа, и то:

Р.бр.	Подносилац:	Датум подношења:
1.	Иван Ристић Ниш (бр. 353-1413/2022-06)	15.08.2022.године (послато електронским путем)

Обрадила:
Марија Прокић, дипл.инж.арх.
Марија Прокић

Шеф одсека:
Невена Грубић, дипл.инж.арх.

Невена Грубић

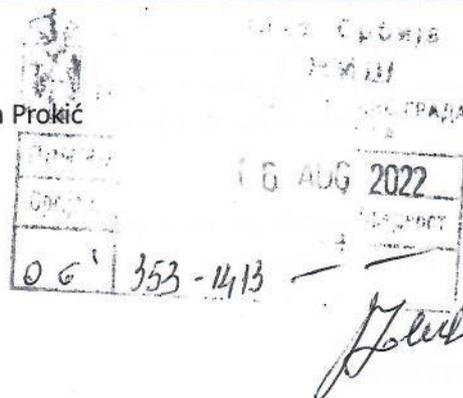

в. д. НАЧЕЛНИК

Марина Малбаша, дипл.инж.грађ.

Prvoslav Petrović

From: Primedbe Planovi
Sent: ponedjeljak, 15. avgust 2022. 16:48
To: Prvoslav Petrović; Nevena Grubić; Marija Prokić
Subject: FW: Pitanje gradjanina

Od: Pitanja građana
Poslato: 15. avgust 2022 10:00
Za: Primedbe Planovi
Tema: Pitanje gradjanina

Ime: Ivan Ristic
Adresa: ivanristicing@gmail.com
Poruka: PRIMEDBE na 6. izmenu i dopunu PGR područja GO Palilula - Prva faza

Poštovani,

Izložio bih nekoliko razloga zbog čega je strategija planiranog povećavanja gradskog zelenila putem zelenih krovova, potpuno pogrešna. Krenimo redom.

1. Hidroizolacija: Vekovima je osnovno pravilo svakog krova bilo da se sva atmosferska voda najbrže i najlakše odvede sa objekta. Ovo pravilo važi i danas. Ne postoje dovoljno efikasni a u isto vreme i jeftini materijali koji mogu da obezbede zadržavanje vode za potrebe biljaka na krovu, a da u isto vreme ne propuste tu vodu dalje ka objektu. Sve postojeće komercijalne membrane, lepkovi, plastični izolacioni materijali, od kojih je dosta njih tek manje od deset godina na tržištu, nisu dovoljno pouzdani da obezbede potpunu vodonepropusnost. Od posebne je važnosti i način na koji se ovi materijali ugrađuju. Svi proizvođači zahtevaju zbog davanja garancije da se izvođači pridržavaju tehničkog protokola, u suprotnom garancija za ugrađene materijale ne važi. Naša zemlja nema dovoljno sposobne i obučene radne snage koja je u stanju da izvede takve radove. Tehnički protokoli se ne poštuju ni kod jednostavnijih radova (npr. REHAU protokol o ugradnji i ispitivanju) a kamoli kod ovako složene konstrukcije koja mora da obezbedi višedecenijsku sigurnost. Mnoge firme koje se bave izolacijom su zbog davanja garancije, uspostavile beskonačne nizove preduslova koje svaki investitor mora da ispoštuje kako bi garancija važila. O ovoj temi se ne govori mnogo prilikom prezentacije i nuđenju proizvoda, ali ukoliko kasnije bude problema, proizvođači su zaštićeni kod domaćih sudova jer uvek fali dokumentacija o kvalitetnoj ugradnji.
2. Ugradnja aktivnih zelenih krovova sa irigacionim sistemima dodatno poskupljuje investiciju na objektu. Ovakvi krovovi bi povećali potrošnju vode a ukoliko bi se dodavali sistemi za sakupljanje kišnice, sa svim rezervoarima, prostorom za njihovo postavljanje, pumpama, sistemom cevi i armature i automatikom, to bi još više poskupelo izgradnju, kako u početnoj investiciji tako i u kasnijem odražavanju. U Srbiji ne postoji višegodišnja studija koja bi opravdala jednu ovakvu investiciju. Za davanje konačnog mišljenja, potrebno je uraditi najmanje desetogodišnju analizu na jednom opitnom objektu gde bi se sagledali svi troškovi i sva dobit, kako ekonomska tako i ekološka. Nije dovoljno preslika trend koji je prisutan i koji se zagovara pa na osnovu toga doneti odluke koje se tiču svih građana.
3. Zelenilo u gradovima treba povećavati na način da se ono procentualno povećava po glavi stanovnika a nikako u odnosu na površinu koja čini samo gradsko jezgro. Ovo je praksa u velikim, modernim gradovima. Prosto pretvaranje krovova u zelene krovove neće Nišlijama rešiti problem, ukoliko se ne poveća međublokovsko zelenilo. Ono se godinama smanjuje i sistematski popunjava novim zgradama iako je to suprotno kvalitetu življenja. Glavni kreatori ovakvog načina urušavanja međublokovskog zelenila i samog kvaliteta življenja su političari na vlasti i neodgovorni stručnjaci na položajima na kojima se odlučuje o ovim temama.
4. Pošto je za rast i razvoj biljaka voda neohodna, sledi da je kod pasivnih zelenih krovova jedino moguće uzgajati samo nekoliko kserofitnih vrsta, kao što su čuvarkuća ili slične pustinjnske forme. Za ovo nije potrebna nikakva

posebna strategija, jer ove vrste bi se i tako pojavile na klasičnim krovovima, samo kada bi im se obezbedili minimalni uslovi u vidu oslonaca (specijalni crepovi). Ovo je i jedina vrsta zelenih krovova za koje se zalažem.

5. Iskustva sa zapada su takva da se aktivni zelteni krovovi primenjuju na komercijalnim objektima velikih kompanija, koje na taj način vrše reklamu i medijski sebe prikazuju u dobrom svetlu. Kod uobičajnih stambenih zgrada i porodičnim kućama, nije uočena masovna gradnja zelenih krovova, zbog svih problema koje takvi sistemi nose.

6. Domaća stručna javnost koja se bavi ovom tematikom, nije dovoljno proučila sve aspekte ugradnje ovakvih krovova i nije dovoljno stručna. Potrebno je višegodišnje istraživanje.

Tel: 0642502222

proizvoda, ali ukoliko kasnije bude problema, proizvođači su zaštićeni kod domaćih sudova jer uvek fali dokumentacija o kvalitetnoj ugradnji.

2. Ugradnja aktivnih zelenih krovova sa irigacionim sistemima dodatno poskupljuje investiciju na objektu. Ovakvi krovovi bi povećali potrošnju vode a ukoliko bi dodavali sistemi za sakupljanje kišnice, sa svim rezervoarima, prostorom za njihovo postavljanje, pumpama, sistemom cevi i armature i automatikom, to bi još više poskupelo izgradnju, kako u početnoj investiciji tako i u kasnijem odražavanju. U Srbiji ne postoji višegodišnja studija koja bi opravdala jednu ovakvu investiciju. Za davanje konačnog mišljenja, potrebno je uraditi najmanje desetogodišnju analizu na jednom opitnom objektu gde bi se sagledali svi troškovi i sva dobit, kako ekonomska tako i ekološka. Nije dovoljno preslika trend koji je prisutan i koji se zagovara pa na osnovu toga doneti odluke koje se tiču svih građana.
3. Zelenilo u gradovima treba povećavati na način da se ono procentualno povećava po glavi stanovnika a nikako u odnosu na površinu koja čini samo gradsko jezgro. Ovo je praksa u velikim, modernim gradovima. Prosto pretvaranje krovova u zelene krovove neće Nišlijama rešiti problem, ukoliko se ne poveća međublokovsko zelenilo. Ono se godinama smanjuje i sistematski popunjava novim zgradama iako je to suprotno kvalitetu življenja. Glavni kreatori ovakvog načina urušavanja međublokovskog zelenila i samog kvaliteta življenja su političari na vlasti i neodgovorni stručnjaci na položajima na kojima se odlučuje o ovim temama.
4. Pošto je za rast i razvoj biljaka voda neohodna, sledi da je kod pasivnih zelenih krovova jedino moguće uzgajati samo nekoliko kserofitnih vrsta, kao što su čuvarkuća ili slične pustinjske forme. Za ovo nije potrebna nikakva posebna strategija, jer ove vrste bi se i tako pojavile na klasičnim krovovima, samo kada bi im se obezbedili minimalni uslovi u vidu oslonaca (specijalni crepovi). Ovo je i jedina vrsta zelenih krovova za koje se zalažem.
5. Iskustva sa zapada su takva da se aktivni zeljeni krovovi primenjuju na komercijalnim objektima velikih kompanija, koje na taj način vrše reklamu i medijski se prikazuju u dobrom svetlu. Kod uobičajnih stambenih zgrada i porodičnih kućama, nije uočena masovna gradnja zelenih krovova, zbog svih problema koje takvi sistemi nose.
6. Domaća stručna javnost koja se bavi ovom tematikom, nije dovoljno proučila sve aspekte ugradnje ovakvih krovova i nije dovoljno stručna. Potrebno je višegodišnje istraživanje.

Tel: 0642502222